

# Newsletter

Έδρα JEAN MONNET

«Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος»

Αύγουστος 2019



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

## Ενημερωτικό έγγραφο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ιούνιος 2019): Επίτευξη επιδόσεων στον τομέα της συνοχής

Υπέρ της πολιτικής συνοχής διατίθεται περίπου το ένα τρίτο του ύψους 140 δισεκατομμυρίων ευρώ ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ.

**Ειδική Έκθεση 6/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: Καταπολέμηση της απάτης στο πλαίσιο των δαπανών της ΕΕ για τη συνοχή: οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να ενισχύσουν τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση και τον συντονισμό**

Δεδομένης της σημασίας που αποδίδεται στην προστασία των δημοσιονομικών συμφερόντων της ΕΕ από φαινόμενα απάτης και συναφείς συμπεριφορές, λόγω της επικινδυνότητάς τους, όπως έχει αναδειχθεί και σε άλλες εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, εντείνονται οι έλεγχοι σε πεδία πολιτικής με μεγάλο δημοσιονομικό αντίκτυπο, όπως η Πολιτική Συνοχής.

**Ειδική έκθεση 7/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: Δράσεις της ΕΕ στον τομέα της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης: αρκετά φιλόδοξες, αλλά απαιτείται η βελτίωση της διαχείρισης**

Η Οδηγία 2011/24/ΕΕ περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης αποσκοπεί στη διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης των ασθενών σε ασφαλή και υψηλής ποιότητας διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη εντός ΕΕ, καθώς και του δικαιώματος επιστροφής των εξόδων στα οποία αυτοί υποβάλλονται στο εξωτερικό.

1

3

5



**Ειδική έκθεση 10/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: Ευρωπαϊκές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τις τράπεζες: άνευ προηγουμένου ο όγκος των διαθέσιμων πληροφοριών, απαραίτητοι όμως ο καλύτερος συντονισμός και η μεγαλύτερη εστίαση στους κινδύνους**

Δεδομένης της σπουδαιότητας της ομαλής λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος σε περιόδους οικονομικής, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT), έχει διενεργήσει το 2011, το 2014, το 2016 και το 2018 ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογεί την ανθεκτικότητα των τραπεζών σε κλυδωνισμούς, όπως μια σοβαρή ύφεση, η κατάρρευση των κεφαλαιαγορών ή η απώλεια της εμπιστοσύνης.

[ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ:](#)

### **3η Διάλεξη Προσκεκλημένου Ομιλητή (Guest Lecture)**

Με αφορμή την Ημέρα της Ευρώπης, η 3η Διάλεξη από ειδικό προσκεκλημένο ομιλητή της Έδρας Jean Monnet του Παν/μιου Μακεδονίας έλαβε χώρα την Τετάρτη, 8 Μαΐου 2019, και μας τίμησε με την παρουσία του και την εισήγηση του ο Sir Graham Watson, μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ως εκπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου, τ. Ευρωβουλευτής.

### **Συμμετοχή στο summer school “European Governance, Migration and Citizenship” που οργάνωσε το Δίκτυο Jean Monnet GovUNet**

Η έδρα συμμετείχε στο summer school “European Governance, Migration and Citizenship” που οργάνωσε το Δίκτυο Jean Monnet GovUNet στη Μυτιλήνη (με οικοδεσπότη το Παν/μιο Αιγαίου) με εισήγηση του κατόχου της, Καθ. Δημ. Σκιαδα στο θέμα «Decision Making and Budgeting in the EU: the Game of Thrones in European Governance».

### **Συμμετοχή στο Summer Seminar «The challenges for the European Societies» που οργανώθηκε στο πλαίσιο του Jean Monnet project EUVadis του Παν/μιου Μακεδονίας**

Η Έδρα συμμετείχε με εισήγηση του κατόχου της, Καθηγητή Δ.Σκιαδα, στο Θερινό Σεμινάριο (Summer Seminar) «The challenges for the European Societies» που οργανώθηκε στο πλαίσιο του Jean Monnet project EUVadis του Παν/μιου Μακεδονίας.

### **Υποστήριξη Φοιτητών σε Διεθνή Διαγωνισμό**

Η Έδρα υποστήριξε την πολύ επιτυχημένη συμμετοχή ομάδας φοιτητών του Πανεπιστημίου σε διεθνή διαγωνισμό επιχειρηματολογίας για νέους ηγέτες, τον οποίο διοργάνωσε το George Washington University των ΗΠΑ με συμμετοχή ευρωπαϊκών, αμερικανικών και канаδικών πανεπιστημίων.

### **Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο «The Impact of EU Structural Funds on Greece (1981-2019): Successes, Failures, Lessons learned and Comparisons with other EU members”**

Η Έδρα συμμετείχε στο International Conference "The Impact of EU Structural Funds on Greece (1981-2019): Successes, Failures, Lessons learned and Comparisons with other EU members” που διοργάνωσε το Κέντρο Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με εισήγηση του κατόχου της, Καθηγητή Δ.Σκιαδα στο θέμα "Managing ESF resources from 1981 to 2019: The EU Auditors’ point of view”

7

9

11

13

15

17

Υπέρ της πολιτικής συνοχής διατίθεται περίπου το ένα τρίτο του ύψους 140 δισεκατομμυρίων ευρώ ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η διασφάλιση του προσανατολισμού των δαπανών για τη συνοχή στις επιδόσεις αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, ενώ συγκαταλέγεται επίσης μεταξύ των κύριων στόχων στους οποίους βασίζονται οι νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής για την περίοδο 2021-2027.

Η επισκόπηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου εστιάζει σε 14 κατευθυντήριες αρχές, τις οποίες διαμόρφωσε επί τη βάση των πολυετών και εκτενών ελεγκτικών ενεργειών του στον τομέα της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής.

Στο ενημερωτικό έγγραφο εξετάζεται η εξέλιξη των προσπαθειών της ΕΕ για μεγαλύτερη στροφή των δαπανών στον τομέα της συνοχής στις επιδόσεις. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο καταγράφει σημαντική πρόοδο, ιδίως τα τελευταία χρόνια. Ειδικότερα, η Επιτροπή επιδίωξε να εφαρμόσει στην πράξη βασικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού, μεταξύ άλλων, ορίζοντας ποια είναι η έννοια των καλών επιδόσεων και ποιες είναι οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την επίτευξή τους, πώς αυτές μετριοούνται και αξιολογούνται και πώς παρουσιάζονται τα σχετικά στοιχεία.

Εντούτοις, οι κινήσεις αυτές δεν συνοδεύθηκαν πάντοτε από αποτελεσματική εφαρμογή στην πράξη. Επιπλέον, όσον αφορά τις προτάσεις της Επιτροπής για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού (2021-2027), κρίθηκε σωστή η στόχευση των δαπανών της ΕΕ εκεί όπου μπορούν να επιτύχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο, καθώς και οι προσπάθειες της για ενίσχυση του πλαισίου μέτρησης των επιδόσεων. Ωστόσο, επισημαίνεται η απουσία στρατηγικής που να διαδεχθεί τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και ο κίνδυνος οι παράμετροι των επιδόσεων να μην λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της αναθεώρησης των προγραμμάτων. Τέλος, τονίζεται από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο η σημασία της έγκαιρης έγκρισης του νομοθετικού πλαισίου από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Οι συσσωρευόμενες καθυστερήσεις στην υλοποίηση, σε συνδυασμό με την αλληλοεπικάλυψη των περιόδων επιλεξιμότητας, τείνουν να μετατοπίσουν την εστίαση των κρατών μελών από τις παραμέτρους που αφορούν τις επιδόσεις στην ταχύτερη ανάλωση των διαθέσιμων ενωσιακών κονδυλίων, ώστε αυτά να μην χαθούν.

**Πίνακας 1 - Αξιολόγηση των κατευθυντήριων αρχών ανά περίοδο προγραμματισμού**

Περίοδοι προγραμματισμού	Σημεία	2007-2013	2014-2020	2021-2027
<b>1. Αρχές που διέπουν τον στρατηγικό σχεδιασμό</b>				
1. Η ΕΕ έχει διατυπώσει ένα σαφές και συνεκτικό όραμα για το τι επιθυμεί να επιτύχει με τους πόρους της πολιτικής συνοχής, το οποίο πρέπει να γίνει δεκτό από όλους και να μετατραπεί σε συγκεκριμένες δράσεις	14 έως 23			
2. Για την κατανομή της χρηματοδότησης στα κράτη μέλη λαμβάνονται υπόψη οι διαπιστωθείσες ανάγκες, καθώς και τα στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις	24 έως 29			
<b>2. Αρχές που διέπουν τον προγραμματισμό</b>				
3. Υπάρχει σαφής λογική παρέμβασης	31 έως 38			
4. Η χρηματοδότηση είναι καλά στοχευμένη	39			
5. Υπάρχει ένα απλό και συνεκτικό πλαίσιο μέτρησης των επιδόσεων	40 έως 49			
6. Εφαρμόζονται μηχανισμοί παροχής κινήτρων για τη βελτίωση των επιδόσεων	50 έως 56			
<b>3. Αρχές που διέπουν την υλοποίηση</b>				
7. Τα κράτη μέλη δαπανούν εγκαίρως τα κονδύλια που τους διατίθενται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής	58 έως 64			
8. Κατά την επιλογή και την υλοποίηση των έργων εφαρμόζεται μια προσέγγιση προσανατολισμένη στις επιδόσεις	65 έως 71			
9. Στο πλαίσιο της αναθεώρησης των προγραμμάτων λαμβάνονται υπόψη παράμετροι που αφορούν τις επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων	72 έως 78			
<b>4. Αρχές που διέπουν την παρακολούθηση και την παρουσίαση στοιχείων</b>				
10. Τα συστήματα παρακολούθησης εξασφαλίζουν την έγκαιρη παροχή στοιχείων καλής ποιότητας σχετικά με τις επιδόσεις	80 έως 90			
11. Προβλέπεται σαφής υποχρέωση λογοδοσίας όσον αφορά τις επιδόσεις	91 έως 98			
12. Τα στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις χρησιμοποιούνται για τη λήψη διορθωτικών μέτρων και την υποστήριξη της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού	99 έως 104			
<b>5. Αρχή που διέπει την αξιολόγηση</b>				
13. Αξιολογήσεις σε επίπεδο προγραμμάτων και πολιτικής χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων	106 έως 113			
<b>6. Οριζόντια αρχή</b>				
14. Η έννοια της βιωσιμότητας είναι ενσωματωμένη σε όλα τα στάδια του κύκλου, προκειμένου να διασφαλίζεται η περισσότερο μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητα των δημόσιων παρεμβάσεων	114 έως 124			

Σημείωση: Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την εκτίμηση του Συμβουλίου σε σχέση με ορισμένες κατευθυντήριες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών αριθ. 1 και 9.

Πηγή: ΕΕΣ. Κόκκινο: Πληρούνται ελάχιστα από τα σχετικά κριτήρια. Κίτρινο: Τα σχετικά κριτήρια πληρούνται εν μέρει. Πράσινο: Τα σχετικά κριτήρια πληρούνται ως επί το πλείστον.

Περισσότερες πληροφορίες:

<https://www.eca.europa.eu/el/pages/DocItem.aspx?did=50385>



**Έδρα JEAN MONNET**  
**Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ**  
**και Έλεγχος**

Co-funded by the  
 Erasmus+ Programme  
 of the European Union



# Ειδική Έκθεση 6/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: Καταπολέμηση της απάτης στο πλαίσιο των δαπανών της ΕΕ για τη συνοχή: οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να ενισχύσουν τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση και τον συντονισμό

3

Δεδομένης της σημασίας που αποδίδεται στην προστασία των δημοσιονομικών συμφερόντων της ΕΕ από φαινόμενα απάτης και συναφείς συμπεριφορές, εντείνονται οι έλεγχοι σε πεδία πολιτικής με μεγάλο δημοσιονομικό αντίκτυπο, όπως η Πολιτική Συνοχής.

Μεταξύ του 2013 και του 2017, εντοπίστηκαν περισσότερες από 4.000 ενδεχομένως δόλιες παρατυπίες εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε ενωσιακή στήριξη σχεδόν 1,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το 72 % του ποσού αυτού αφορούσε την πολιτική συνοχής, συμπεριλαμβανομένων πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ταμείου Συνοχής και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές είναι κατεξοχήν αρμόδιες για την καταπολέμηση της απάτης σε αυτούς τους τομείς, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο αξιολόγησε κατά πόσον οι διαχειριστικές αρχές και οι υπηρεσίες συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης στα κράτη μέλη εκπληρώνουν με τον κατάλληλο τρόπο τις υποχρεώσεις τους, ως προς την πρόληψη της απάτης, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των περιπτώσεων απάτης, την παρουσίαση στοιχείων σχετικά με την απάτη, και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Όσον αφορά

την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι διαχειριστικές αρχές βελτίωσαν την εκτίμηση του κινδύνου απάτης καθώς και τα μέτρα τους για την πρόληψη της απάτης. Εντούτοις, ορισμένες από αυτές τις αναλύσεις δεν ήταν αρκούντως εμπειριστατωμένες, και τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν κατά κανόνα συγκεκριμένη πολιτική για την καταπολέμηση της απάτης. Επίσης διαπιστώθηκε μικρή πρόοδος όσον αφορά τον προληπτικό εντοπισμό της απάτης, ενώ ο αντίκτυπος των μέτρων πρόληψης και εντοπισμού συχνά δεν παρακολουθείται ούτε αξιολογείται ικανοποιητικά. Σημαντικό εύρημα υπήρξε το ότι τα κράτη μέλη δεν αντιμετώπισαν καταλλήλως όλες τις εντοπισθείσες περιπτώσεις απάτης στις δαπάνες της ΕΕ για τη συνοχή και ότι τα διορθωτικά μέτρα, όταν εφαρμόζονται, έχουν περιορισμένο αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Τέλος οι ρυθμίσεις αναφοράς στοιχείων δεν είναι ικανοποιητικές και αυτό οδηγεί σε ελλείψεις αναφορές περιπτώσεων απάτης, κάτι που επηρεάζει την αξιοπιστία των ποσοστών εντοπισμού της απάτης που δημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ ο συνολικός συντονισμός εθνικών και ευρωπαϊκών οργάνων καταπολέμησης της απάτης είναι ανεπαρκής.



Εν όψει της περιόδου 2021-2027, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο υποδεικνύει τα εξής:

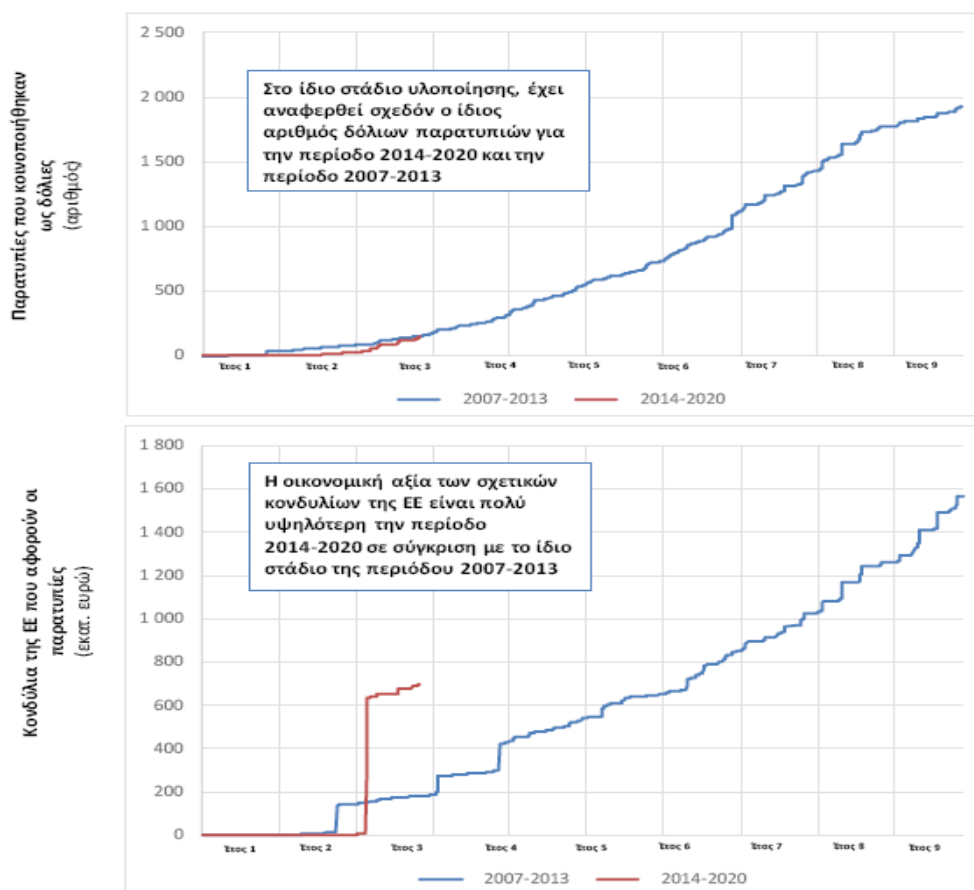
Στα κράτη μέλη:

- να εγκρίνουν επίσημες στρατηγικές και πολιτικές για την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των κονδυλίων της ΕΕ,
- να ενισχύσουν την αξιοπιστία της διαδικασίας εκτίμησης του κινδύνου απάτης, με τη συμμετοχή εξωτερικών ενδιαφερόμενων παραγόντων,

- να βελτιώσουν τα μέτρα για τον εντοπισμό της απάτης, γενικεύοντας τη χρήση των εργαλείων ανάλυσης δεδομένων,

Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να παρακολουθεί τους μηχανισμούς αντιμετώπισης της απάτης, ώστε να διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή τους,
- να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διευρύνουν τα καθήκοντα των υπηρεσιών συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης.



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων του IMS.

Περισσότερες πληροφορίες:

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=49940>

## Ειδική έκθεση 7/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: Δράσεις της ΕΕ στον τομέα της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης: αρκετά φιλόδοξες, αλλά απαιτείται η βελτίωση της διαχείρισης

**Η** Οδηγία 2011/24/ΕΕ περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (ΕΕ 2011, L 88/45) αποσκοπεί στη διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης των ασθενών σε ασφαλή και υψηλής ποιότητας διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη εντός ΕΕ, καθώς και του δικαιώματος επιστροφής των εξόδων στα οποία αυτοί υποβάλλονται στο εξωτερικό υπό τους αυτούς όρους που ισχύουν στη χώρα τους. Για τη λειτουργία της είναι απαραίτητη η κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με τα πρότυπα περίθαλψης, τους κανόνες για την επιστροφή των εξόδων, καθώς και το νομικό πλαίσιο που ενδείκνυται για την περίπτωση τους. Πάντως σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που πραγματοποιήθηκε το 2015, λιγότερο από το 20 % των πολιτών γνώριζαν τα δικαιώματά τους όσον αφορά τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη. Έτσι, μόλις 200 000 ασθενείς ετησίως, ή λιγότερο από το 0,05 % των πολιτών της ΕΕ, επωφελούνται από την παροχή υγειονομικής περίθαλψης σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει της ανωτέρω Οδηγίας και η κινητικότητα των ασθενών αφορούσε ως επί το πλείστον γειτονικά κράτη μέλη π.χ. από Γαλλία προς Ισπανία, Πορτογαλία, Βέλγιο και Γερμανία. Η χρηματοδότηση της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης από την

ΕΕ προέρχεται πρωτίστως από τα προγράμματά της για την υγεία, τα οποία χορηγούν περί τα 64 εκατομμύρια ευρώ ετησίως για ζητήματα που σχετίζονται με την υγεία. Οι δαπάνες για την επιστροφή των εξόδων περίθαλψης στο εξωτερικό βάσει της Οδηγίας εκτιμάται ότι ανέρχονται στο 0,004 % του ετήσιου προϋπολογισμού ολόκληρης της ΕΕ για την υγειονομική περίθαλψη.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο εξέτασε την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς την Οδηγία και την παροχή υποστήριξης για την ενημέρωση των ασθενών σχετικά με τα δικαιώματά τους. Επίσης Αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί όσον αφορά τη διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων υγείας.

Τα ευρήματα του ελέγχου κατέδειξαν ότι η Επιτροπή είχε εποπτεύσει δεόντως τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, καθώς και την εφαρμογή της από τα κράτη μέλη, και ότι παρείχε υποστήριξη στα κράτη μέλη για τη βελτίωση της ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματά τους σε διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη. Όμως διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή υποτίμησε τις δυσκολίες που συνεπαγόταν η ανάπτυξη των υποδομών ηλεκτρονικής υγείας (eHealth) σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς στα τέλη του 2018 τα κράτη

μέλη μόλις ξεκινούσαν την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων υγείας ασθενών και, επομένως, δεν ήταν δυνατό να αποδειχθούν τα οφέλη του συστήματος αυτού για τους διασυννοριακούς ασθενείς. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν αξιολόγησε δεόντως ούτε τη δυναμική χρήση ούτε την οικονομική αποδοτικότητα της διασυννοριακής ανταλλαγής δεδομένων υγείας.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο συνέστησε στην Επιτροπή τα εξής:

- να υποστηρίξει περισσότερο τα εθνικά σημεία επαφής να βελτιώσουν την ενημέρωση που παρέχουν σχετικά με τα δικαιώματα των ασθενών για διασυννοριακή υγειονομική περίθαλψη·
- να προετοιμαστεί καλύτερα για τη διασυννοριακή ανταλλαγή δεδομένων υγείας·

- να βελτιώσει την υποστήριξη που παρέχει στα ευρωπαϊκά δίκτυα αναφοράς, καθώς και τη σχετική διαχείριση που ασκεί, προκειμένου να διευκολύνει την πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη όσων πάσχουν από σπάνιες νόσους.

## Γράφημα 4 – Η διαδικασία συμμετοχής στη διασυννοριακή υπηρεσία πληροφοριών για την ηλεκτρονική υγεία – κατάσταση το 2018



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρείχε η Επιτροπή.

Περισσότερες πληροφορίες:

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=49945>



## Ειδική έκθεση 10/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: Ευρωπαϊκές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τις τράπεζες: άνευ προηγουμένου ο όγκος των διαθέσιμων πληροφοριών, απαραίτητοι όμως ο καλύτερος συντονισμός και η μεγαλύτερη εστίαση στους κινδύνους

Δεδομένης της σπουδαιότητας της ομαλής λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος σε περιόδους οικονομικής κρίσης (όπως απέδειξε η εμπειρία της οικονομικής κρίσης του 2008), η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), έχει διενεργήσει το 2011, το 2014, το 2016 και το 2018 (σε αυτή συμμετείχαν 48 τράπεζες από 15 χώρες) ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογεί την ανθεκτικότητα των τραπεζών σε κλυδωνισμούς, όπως μια σοβαρή ύφεση, η κατάρρευση των κεφαλαιαγορών ή η απώλεια της εμπιστοσύνης. Το δυσμενές σενάριο συνίστατο σε μια αρνητική τριετή πρόβλεψη για διάφορες μακροοικονομικές συνθήκες, όπως το ΑΕγχΠ, η ανεργία, οι τιμές των οικιστικών ακινήτων και τα επιτόκια. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον η άσκηση προσομοίωσης του 2018 εξυπηρετούσε τον σκοπό της, αναλύοντας τα κριτήρια βάσει των οποίων έγινε η επιλογή των τραπεζών, καθώς και τη διαδικασία προσδιορισμού των κινδύνων.

Στο πλαίσιο της άσκησης προσομοίωσης του 2018, τα δυσμενή σενάρια που επιβλήθηκαν σε χώρες με περισσότερο αδύναμες οικονομίες και περισσότερο ευάλωτα χρηματοπιστωτικά συστήματα ήταν λιγότερο αυστηρά.

Ως εκ τούτου, οι περιορισμένες επιπτώσεις σε ορισμένες τράπεζες μπορεί να μην οφείλονται στη μεγαλύτερη ευρωστία τους, αλλά στη λιγότερο έντονη πίεση που τους ασκήθηκε. Επίσης διαπιστώθηκε ότι στην προσομοίωση δεν συμπεριλήφθησαν όλες οι ευάλωτες τράπεζες και ότι αποκλείστηκαν ορισμένες που παρουσίαζαν υψηλότερη επικινδυνότητα.

Η ΕΑΤ συντόνισε με επιτυχία την άσκηση παρά τις στενές προθεσμίες και τη συμμετοχή πολλών ενδιαφερομένων. Παράλληλα, εξέχοντα ρόλο στον σχεδιασμό της άσκησης διαδραμάτισαν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), οι εθνικές κεντρικές τράπεζες και οι εθνικές αρχές. Περαιτέρω, για την επαλήθευση του τρόπου με τον οποίο οι τράπεζες αξιολογούν τις επιπτώσεις, η ΕΑΤ αποφάσισε να βασιστεί πλήρως στις εθνικές εποπτικές αρχές και στην ΕΚΤ. Οι περιορισμένοι πόροι της ΕΑΤ και οι περίπλοκες ρυθμίσεις διακυβέρνησής της, σε συνδυασμό με την περιορισμένη ικανότητά της να έχει τον έλεγχο της διαδικασίας της άσκησης προσομοίωσης, δεν βοήθησαν την εξασφάλιση συγκρίσιμων, αμερόληπτων και αξιόπιστων αποτελεσμάτων για τις τράπεζες στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς παρότι διατέθηκαν πολλά δεδομένα σχετικά με τις τράπεζες,

έλειπαν ορισμένες κρίσιμες πληροφορίες, ήτοι οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάθε τράπεζα και το πόσες τράπεζες θα τις είχαν παραβιάσει υπό πίεση.

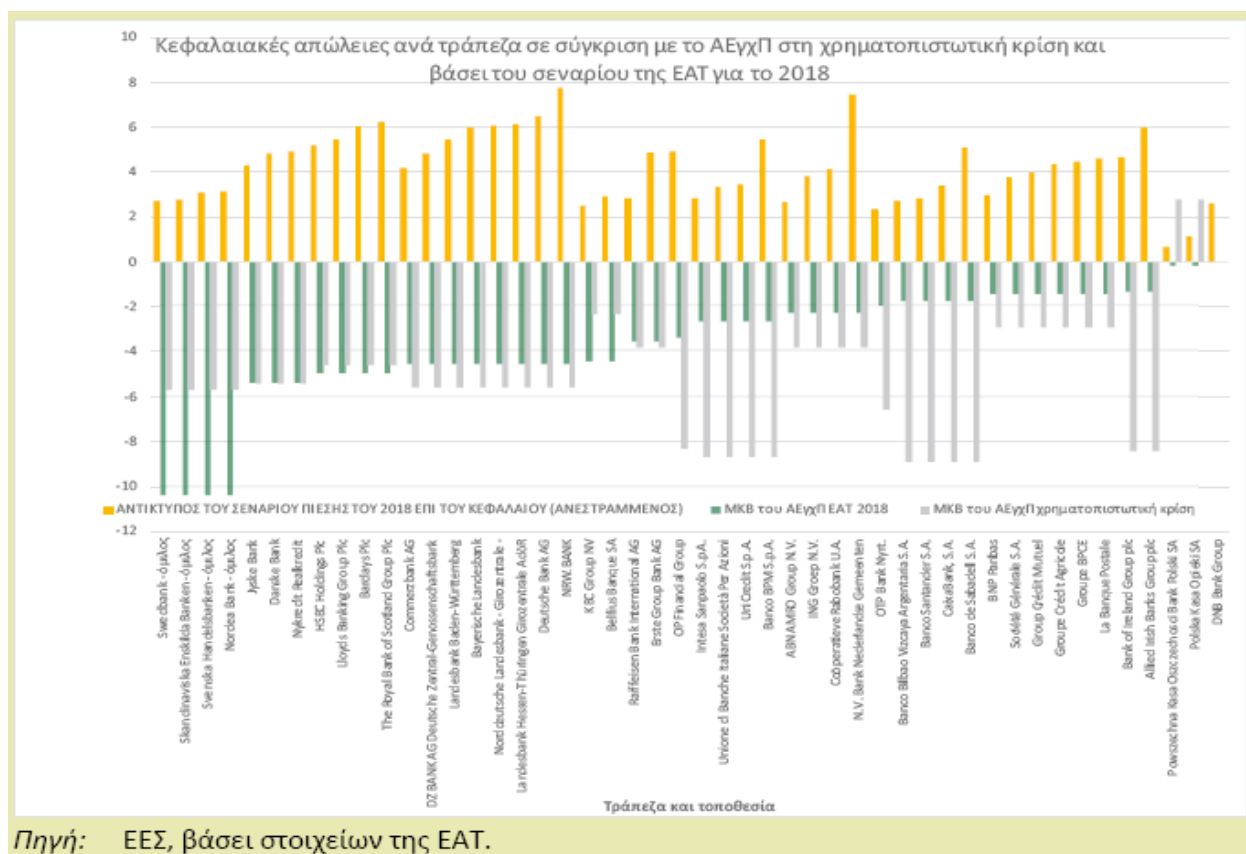
Το Ευρωπαϊκό Ελεκτικό Συνέδριο συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναθεωρήσει και να ενισχύσει τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης της EAT και να αυξήσει τους πόρους της, κατά τρόπον ώστε οι μελλοντικές ασκήσεις προσομοίωσης να μην πάσχουν από παρόμοιες αδυναμίες. Συγχρόνως, η EAT οφείλει:

- να διευρύνει τη γεωγραφική εμβέλεια των ασκήσεων προσομοίωσης που διεξάγει

και να επιλέγει τράπεζες βασιζόμενη όχι μόνο στο μέγεθός τους, αλλά και στους συστημικούς κινδύνους·

- να καθορίζει τον ελάχιστο βαθμό πίεσης για την ΕΕ ως σύνολο και να εξετάζει τους κινδύνους από την άποψη ενός χρηματοπιστωτικού συστήματος που καλύπτει ολόκληρη την ΕΕ·

- να αποκτήσει μεγαλύτερο έλεγχο επί του σχεδιασμού των ασκήσεων και να ενισχύσει την προσέγγιση που εφαρμόζει ως προς την εποπτεία.



Περισσότερες πληροφορίες:

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=50393>

Με αφορμή την Ημέρα της Ευρώπης (9 Μαΐου), η 3η Διάλεξη από ειδικό προσκεκλημένο ομιλητή (Guest Lecture) της Έδρας Jean Monnet του Παν/μιου Μακεδονίας έλαβε χώρα την Τετάρτη, 8 Μαΐου 2019, και μας τίμησε με την παρουσία του και την εισήγηση του ο Sir Graham Watson, μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ως εκπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου, τ. Ευρωβουλευτής (1994-2014, Alliance of Liberals and Democrats for Europe-ALDE), ο οποίος ανέλυσε τις τρέχουσες εξελίξεις στην ΕΕ ενόψει των Ευρωεκλογών της 26ης Μαΐου 2019, το Brexit και τις διαπραγματεύσεις για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της ΕΕ 2021-2027. Παρουσίασε τις προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει το νέο Ευρωκοινοβούλιο, ιδίως λόγω της νέας σύνθεσης του, την ανάγκη ύπαρξης ισχυρής πολιτικής ηγεσίας στα υπερθνικά όργανα της ΕΕ για να υπάρξει βιώσιμη συνέχεια της, τις προοπτικές για την ολοκλήρωση ή την ανατροπή της διαδικασίας του Brexit (κάτι που ο ίδιος πιστεύει ότι τελικά δεν θα γίνει λόγω των προβλημάτων που θα διαπιστωθούν ως επιγενόμενες συνέπειες) και το μελλοντικό ρόλο της Βρετανίας στην ΕΕ, τη διαμορφωθείσα κατάσταση για την κατανομή των πόρων της περιόδου 2021-2027 στις δημόσιες πολιτικές της ΕΕ και την αδυναμία που ο ίδιος διαπιστώνει στην αποτελεσματική έκφραση έμπρακτης αλληλεγγύης μεταξύ των χωρών της ΕΕ, κλπ. Υπήρξαν πολλές και ενδιαφέρουσες συζητήσεις

από το πολυπληθές ακροατήριο, το οποίο περιελάμβανε τον Κοσμήτορα της Σχολής ΚΑΕΤ του Παν/μιου Μακεδονίας Καθηγητή Η. Κουσκουβέλη, μέλη ΔΕΠ, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, κλπ.





Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/guest-lectures/?lang=el>



## Συμμετοχή στο summer school “European Governance, Migration and Citizenship” που οργάνωσε το Δίκτυο Jean Monnet GovUNet

**Η** έδρα Jean Monnet «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ & Έλεγχος» του Παν/μιου Μακεδονίας συμμετείχε στο summer school “European Governance, Migration and Citizenship” που οργάνωσε το Δίκτυο Jean Monnet GovUNet στη Μυτιλήνη (με οικοδεσπότη το Παν/μιο Αιγαίου) με εισήγηση του κατόχου της, Καθ. Δημ. Σκιαδα στο θέμα «Decision Making and Budgeting in the EU: the Game of Thrones in European Governance».

Στο πλαίσιο του summer school εξετάστηκαν θεματικές όπως η θεωρητική ανάλυση της διακυβέρνησης, του εξευρωπαϊσμού και της ιθαγένειας, τα πολιτικά μοντέλα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η συμμετοχή των επιπέδων διοίκησης στη διαδικασία ολοκλήρωσης, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ από τη μετανάστευση ως προς την ασφάλεια, την προστασία των συνόρων, την ενσωμάτωση των μεταναστών, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με έμφαση στα δικαιώματα των μειονοτήτων, ο λαϊκισμός και ο εξτρεμισμός στην ΕΕ, τα ιστορικά δεδομένα των μεταναστευτικών ροών στην Ευρώπη, κλπ.

Στην εισήγηση του ο κ. Σκιαδάς ανέλυσε το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε νομοθετικό και κανονιστικό επίπεδο, τις διαδικασίες επιτροπολογίας, τη διαδικασία επί του προϋπολογισμού και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ, και τις θεσμικές και πολιτικές

διαστάσεις τους, στο πλαίσιο συγκρούσεων ισχύος και συμφερόντων που αναπτύσσονται μεταξύ των δρώντων στην ΕΕ (θεσμοί, κράτη-μέλη, κοινωνία πολιτών, επιχειρήσεις, μεμονωμένα πρόσωπα).

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην επίδραση στο ισχύον πλαίσιο που ασκεί η ιστορική εξέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτικού και θεσμικού γίνεσθαι, ως μέσο ερμηνείας των τρεχουσών πολιτικών επιλογών, όπως αυτές αποτυπώνονται στο ισχύον πρωτογενές και δευτερογενές δίκαιο της ΕΕ. Αναδείχθηκαν τα σημεία τριβής και οι ενστάσεις δημοκρατικού ελλείμματος στην ΕΕ, καθώς και οι διαχρονικές προσπάθειες αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών με τη χρήση παραδειγμάτων στη νομοθετική και κανονιστική δράση της ΕΕ. Επίσης εξετάστηκε η ισορροπία ισχύος που (πρέπει να) διατρέχει το σύστημα δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ίδιας της ΕΕ, τόσο ως προς τον προϋπολογισμό της όσο και ως προς το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της, αναδεικνύοντας τα σημεία που τυγχάνουν ιδιαίτερης προσοχής από τους θεσμικούς δρώντες της ΕΕ.



Περισσότερες πληροφορίες:

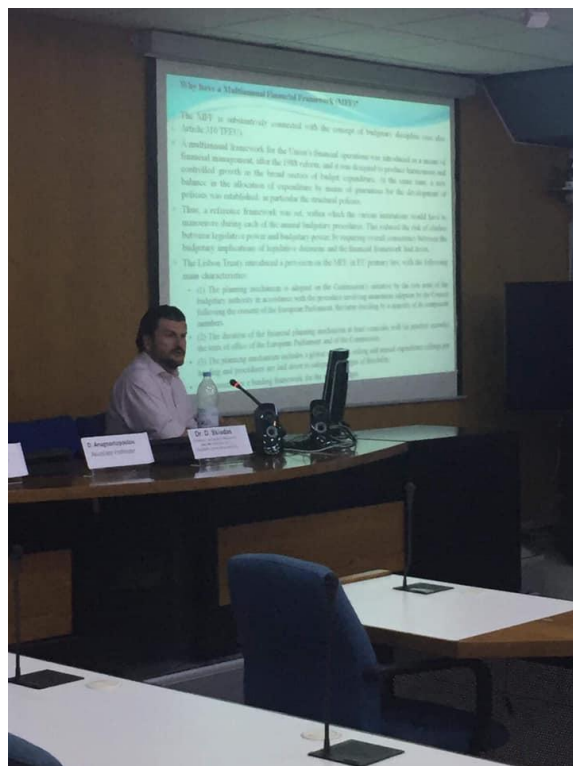
<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/?lang=el>

**Η** Έδρα Jean Monnet «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος» του Παν/μιου Μακεδονίας συμμετείχε στις 2.7.2019 με εισήγηση του κατόχου της, Καθηγητή Δ.Σκιαδα, στο Θερινό Σεμινάριο (Summer Seminar) «The challenges for the European Societies» που οργανώθηκε στο πλαίσιο του Jean Monnet project EUVAdis του Παν/μιου Μακεδονίας.

Το Σεμινάριο περιελάμβανε εισηγήσεις για μια ευρεία ποικιλία θεμάτων της τρέχουσας επικαιρότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τις προκλήσεις που υπάρχουν στις πολιτικές μετανάστευσης και ασύλου στην ΕΕ, την καταπολέμηση του human trafficking, τις πολιτικές εκπαίδευσης για παιδιά μεταναστών, τις επιπτώσεις της διαδικασίας του Brexit στην πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, θέματα πολιτικής στο πλαίσιο του Κοινωνικού Πυλώνα της ΕΕ, τη ρητορική μίσους και τη ριζοσπαστικοποίηση της δημόσιας σφαίρας, τη προάσπιση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην ΕΕ και τα κράτη μέλη, κλπ.

Η εισήγηση του κ. Σκιαδα είχε τίτλο «Budgetary Challenges for the EU in view of the 2021-2027 programming period» και περιλάμβανε ανάλυση των διαδικαστικών και ουσιαστικών προκλήσεων που έχουν τεθεί κατά τη διαπραγμάτευση του περιεχομένου του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027, με έμφαση τόσο στο

δημοσιονομικό όσο και στο ουσιαστικό περιεχόμενο των επιλογών που έχουν προταθεί. Στην εισήγηση αναδείχθηκαν οι προβληματισμοί και οι ανατροπές που έχουν υπάρξει ως προς τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου αλλά οι «μεταφορές» πόρων μεταξύ δημόσιων πολιτικών, που εκφράζουν τις νέες προτεραιότητες της ΕΕ. Ιδιαίτερη προσοχή αποδόθηκε στο ρόλο του Ευρωκοινοβουλίου στη διαδικασία και στη διαρκή αναπροσαρμογή του χρονοδιαγράμματος της διαδικασίας. Επίσης δόθηκε έμφαση και υπήρξε ανάλυση για τους προβληματισμούς που έχουν καταγραφεί σε θέματα σχετικά με τους ίδιους πόρους της ΕΕ και τις δαπάνες της για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, την Πολιτική Συνοχής, την Πολιτική Γειτονίας, την προάσπιση του κράτους δικαίου, την ορθή νομοθέτηση στην ΕΕ. Στην εισήγηση αξιοποιήθηκαν ιδιαίτερα οι σχετικές εκθέσεις και γνώμες που έχει εκδώσει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο για τα θέματα αυτά.



Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/?lang=el>



**Η** Έδρα Jean Monnet «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας υποστήριξε την πολύ επιτυχημένη συμμετοχή ομάδας φοιτητών του Πανεπιστημίου σε διεθνή διαγωνισμό επιχειρηματολογίας για νέους ηγέτες, τον οποίο διοργάνωσε το George Washington University των ΗΠΑ με συμμετοχή ευρωπαϊκών, αμερικανικών και канаδικών πανεπιστημίων.

Οι Έλληνες φοιτητές, στο πλαίσιο μιας 8μηνης προσπάθειας, με συστηματική δουλειά και σε πνεύμα άψογης συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης, κατάφεραν να περάσουν αρχικά στις οκτώ καλύτερες ομάδες του διαγωνισμού, αποκλείοντας Πανεπιστήμια από Ευρωπαϊκές χώρες, την Τουρκία και τον Καναδά. Στη δεύτερη φάση που διεξήχθη στις 17 Ιουνίου 2019 στο Vrije University στις Βρυξέλλες προκρίθηκαν στον τελικό με την υψηλότερη συνολικά βαθμολογία, αφού είχαν πρώτα κερδίσει δύο φορές το Sciences Po Paris, το University of Bath και είχαν χάσει με ελάχιστη διαφορά από την ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών του Κολλεγίου της Ευρώπης. Στον τελικό αναμετρήθηκαν με την πολύ καλή ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών του φημισμένου για τις επιδόσεις του στη διδακτική καινοτομία University of Carleton του Καναδά. Κέρδισαν χάρη στο καλύτερα συγκροτημένο επιχειρήμα τους, τις γνώσεις τους και την αντοχή τους μετά από δέκα ώρες αγώνων στην αγγλική γλώσσα, και έτσι κατέλαβαν την πρώτη θέση.

Τα μέλη της νικηφόρας ομάδας ήταν οι: Αρετή Βασμαδά, Σωκράτης Αλ Ζοαμπιέ, Δέσποινα Δαμιανίδου, Θοδωρής Σιδηρόπουλος, Μαρία Σημαιοφορίδου και Ινώ Τερζή, με τις δύο τελευταίες να εκπροσωπούν την ομάδα στην τελική φάση. Επιβλέπουσα της ομάδας ήταν η δρ. Ρεβέκκα Παιδή, επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.

Οι φοιτητές και η επιβλέπουσα καθηγήτρια τους έγιναν δεκτοί από τις πρυτανικές Αρχές του ΠΑΜΑΚ, τον πρύτανη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, καθηγητή Στυλιανό Κατρανίδη, τον κοσμήτορα της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, καθηγητή Ηλία Κουσκουβέλη και τον πρόεδρο του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, καθηγητή Δημήτριο Σκιαδά (Κάτοχο της Έδρας Jean Monnet), τους οποίους και ευχαρίστησαν για την υποστήριξή τους, δηλώνοντας ότι η συμμετοχή τους στον διαγωνισμό αποτέλεσε μία εκπαιδευτική διαδικασία υψηλής ποιότητας, που ενίσχυσε τις ικανότητές τους και διεύρυνε τους ορίζοντές τους. Το ακαδημαϊκό και ερευνητικό περιεχόμενο της προσπάθειας των φοιτητών περιλαμβάνεται σε δυο Notebooks που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο των εργασιών της Έδρας Jean Monnet με τίτλο «Κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας στον προϋπολογισμό της Ε.Ε. για την επταετία 2021-2027» και «Euro-atlantic alliance in economic terms - National budgetary contributions in common defence schemes».



Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/notebooks/?lang=el>



# Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο «The Impact of EU Structural Funds on Greece (1981-2019): Successes, Failures, Lessons learned and Comparisons with other EU members»

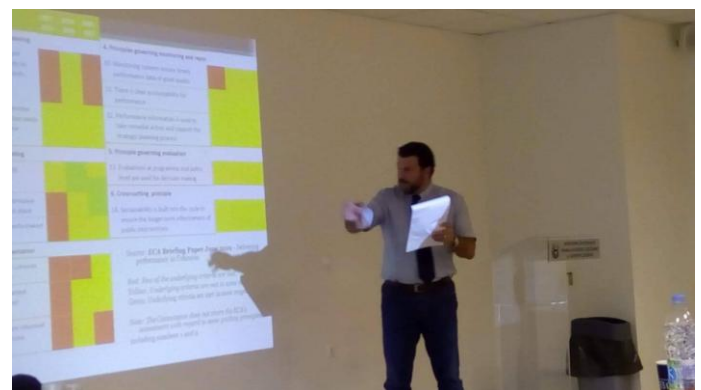
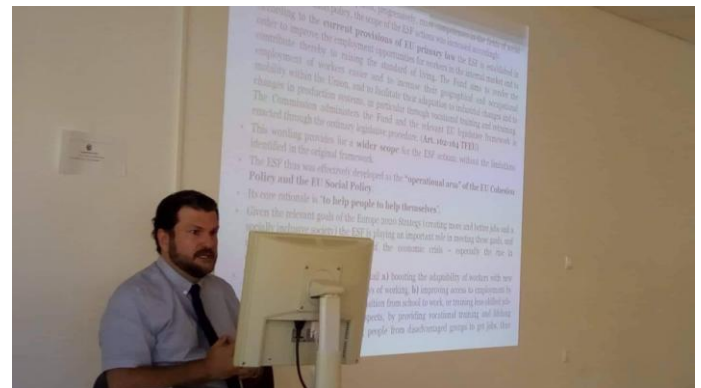
17

Η Έδρα Jean Monnet «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ και Έλεγχος» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας συμμετείχε στις 30 & 31.8.2019, με εισήγηση του κατόχου της, Καθηγητή Δ.Σκιαδα, στο International Conference "The Impact of EU Structural Funds on Greece (1981-2019): Successes, Failures, Lessons learned and Comparisons with other EU members" που διοργάνωσε το Κέντρο Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στην Κόρινθο.

Στην εισήγηση του ο κ. Σκιαδάς με θέμα "Managing ESF resources from 1981 to 2019: The EU Auditors' point of view", ανέλυσε τη διαχείριση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του τρόπου στήριξης από αυτό των δημόσιων πολιτικών της ΕΕ στα πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και της Πολιτικής Συνοχής, με αξιοποίηση των σχετικών ειδικών εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου από το 1981 έως το 2019.

Επίσης η Έδρα, δια του κατόχου της, συμμετείχε στη συζήτηση στρογγυλής τράπεζας (round table debate) με τους εκλεκτούς καθηγητές κ.κ. Παναγιώτη Λιαργκόβα και Αστέριο Χουλιάρα, και θέμα ανάλυσης το "EU budget and the Future of Cohesion policy" όπου εξετάστηκε το status quo των διαπραγματεύσεων για το Πολυετές Δημοσιονομικό

πλαίσιο 2021-2027 και η θέση και οι προοπτικές της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ σε αυτό.



Περισσότερες πληροφορίες:

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/conferences/?lang=el>

Έδρα JEAN MONNET «Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ & Έλεγχος»

Κάτοχος Έδρας: Δημήτριος Β. Σκιαδάς, MJur, PhD, Καθηγητής Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης

Διεύθυνση: Γραφείο 328 - Πύργος ΚΖ

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών - Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Εγνατία 156, Τ.Κ. 546 36 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

Τηλέφωνο: 2310 891354

<http://jeanmonnetchair.eubga.uom.gr/>

<https://www.facebook.com/jeanmonnetchairpamak/>

<https://twitter.com/jeanmonnetchair>

<https://www.linkedin.com/company/jeanmonnetchairpamak>



Έδρα JEAN MONNET  
Δημοσιονομική Διακυβέρνηση της ΕΕ  
και Έλεγχος

Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union

